

Uitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening 2021-0018

(mr. W.J.J. Los, voorzitter, prof. mr. D. Busch, J.C.H. Kars AAG CERA, mr. F.R. Salomons, F.R. Valkenburg AAG RBA, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op : 24 augustus 2020
Ingediend door : Consument
Wederpartij : B.Verbrugge h.o.d.n.Van Bruggen Adviesgroep Haarlem, gevestigd te Zandvoort, verder te noemen Adviseur
Datum uitspraak : 9 maart 2021

Samenvatting

Adviseur heeft in 2006 geen te lage dekking onder de overlijdensrisicoverzekering (ORV) geadviseerd. Bij het bepalen van de dekking van de ORV moest een goede balans worden gevonden tussen enerzijds de wens van Consument en haar partner om de maandlasten laag te houden, en anderzijds hun wens dat de overblijvende partner in het huis zou kunnen blijven wonen. Die goede balans werd voor wat betreft het overlijdensrisico van de partner van Consument gevonden met een verzekerd bedrag van € 150.000,-, waarbij Adviseur op basis van de informatie van Consument en haar partner ervan was uitgegaan dat aan de lening van € 150.000,- afgesloten met de ouders van de partner van Consument per saldo geen maandelijkse lasten waren verbonden.

De nazorgplicht van Adviseur gaat niet zo ver dat hij ten tijde van het oversluiten van de ORV in 2012, althans vijf jaar na het afsluiten van de ORV, op eigen initiatief had moeten controleren of de dekking van de ORV nog passend was. Een dergelijke nazorgplicht volgt noch uit de toepasselijke wet- en regelgeving, noch uit de relevante omstandigheden van het geval. De Commissie van Beroep wijst erop dat Adviseur al geen nazorgplicht had om Consument en haar partner te informeren over de premiedalingen van ORV's (zie CvB 2020-020 d.d. 28 mei 2020 en CvB 2020-026 d.d. 12 juni 2020). Adviseur ging hiermee dus al verder dan de nazorgplicht meebracht. De Commissie van Beroep bevestigt de bestreden beslissing van de Geschillencommissie.

[Klik hier voor de uitspraak van de Geschillencommissie](#)

I. De procedure in beroep

- I.1 Bij een op 24 augustus 2020 gedateerd beroepschrift met bijlagen heeft Consument bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (verder: Commissie van Beroep) beroep ingesteld tegen een uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (verder: Geschillencommissie) van 17 juli 2020 (dossiernummer [nummer], gepubliceerd onder nummer 2020-589).
- I.2 Adviseur heeft een op 30 oktober 2020 gedateerd verweerschrift met bijlagen ingediend
- I.3 Wegens weersomstandigheden is besloten dat de mondelinge behandeling van het beroep zou plaatsvinden door middel van een videobijeenkomst. De mondelinge behandeling heeft plaatsgehad op 8 februari 2021. Consument heeft aan de videobijeenkomst deelgenomen,

bijgestaan door haar gemachtigde W. Man. Adviseur heeft eveneens deelgenomen aan de videobijeenkomst, bijgestaan door zijn gemachtigde mr. M.B. Esseling. Partijen hebben hun standpunt toegelicht en vragen van de Commissie van Beroep beantwoord. Adviseur heeft een pleitnota ingediend.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 17 juli 2020.

3. Feiten

3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 t/m 2.6. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover relevant aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Voor zover in het beroep nog van belang gaat het kort gezegd om het volgende.

3.2 Consument heeft in 2006 samen met haar partner hypotheekadvies ingewonnen bij Adviseur.

(i) Uit het inventarisatieformulier d.d. 8 mei 2016 dat Adviseur heeft opgesteld, blijkt (a) dat Consument en haar partner op zoek waren naar financiering voor de aankoop van een woning met een prijs van € 398.000,-, en (b) dat een bedrag van € 150.000,- onderhands bij de ouders van de partner van Consument zou worden geleend (“onderhands lenen 150.000 bij ouders”). In totaal waren Consument en haar partner op zoek naar een financiering van € 480.000,-.

(ii) In de offerte-aanvraag die Adviseur op 12 juni 2006 namens Consument en haar partner deed voor een hypothecaire geldlening van € 330.000,- bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna: “Nationale-Nederlanden”), staat onder “toelichting” vermeld dat het “bedrag wat klant tekort komt (...) onderhands [wordt] geleend en teruggeschonken door ouders”. De daaropvolgende offerte van Nationale-Nederlanden hebben Consument en haar partner op 22 juni 2006 geaccepteerd.

(iii) Per 1 september 2006 werd de hypothecaire geldlening van € 330.000,- bij Nationale-Nederlanden van kracht. De hypothecaire geldlening was aflossingsvrij en werd gecombineerd met een beleggingsrekening en een spaarrekening. Het totale saldo van de beleggingsrekening en van de spaarrekening was ervoor bestemd om op de einddatum de hoofdsom (gedeeltelijk) af te lossen. Daarnaast werd, eveneens met ingang van 1 september 2006, een overlijdensrisicoverzekering (hierna: “ORV”) afgesloten bij Reaal Levensverzekeringen N.V. (hierna: “Reaal”) met een verzekerde som van € 150.000,- op het leven van de partner van Consument. Bij het afsluiten van de ORV handelde ABN AMRO Hypotheken Groep B.V. (hierna: “ABN AMRO”) als gevolmachtigde van Reaal. ABN AMRO trad hierbij op onder de handelsnaam Bouwfonds Hypotheken (later is deze handelsnaam gewijzigd in Florius).

- 3.3 Eind 2011 heeft Adviseur Consument en haar partner benaderd met een voorstel tot het oversluiten van de ORV in verband met de dalende premies voor ORV's. In een e-mail d.d. 30 oktober 2011 schrijft Consument aan Adviseur dat “[h]et (...) ons prima [lijkt] wanneer we een besparing op de overlijdensrisicoverzekering bij Florius kunnen bewerkstelligen”. De ORV die in 2006 werd afgesloten, werd per 1 januari 2012 beëindigd. Er werd tegelijkertijd een nieuwe ORV afgesloten bij een andere verzekeraar, weer met een verzekerde som van € 150.000,- op het leven van de partner van Consument.
- 3.4 In een brief d.d. 9 januari 2013 heeft Adviseur Consument en haar partner uitgenodigd voor een gesprek vanwege de wijzigingen in de fiscale regelgeving. Adviseur heeft hierbij aangegeven welke opties er zouden zijn om tot omzetting van de hypothecaire geldlening over te gaan. Consument en haar partner zijn niet op deze uitnodiging ingegaan.
- 3.5 In 2016 is de hypothecaire geldlening met Nationale Nederlanden beëindigd. Door bemiddeling van een andere adviseur werd tegelijkertijd een nieuwe hypothecaire geldlening afgesloten met Obvion B.V. Daar werd de gehele financiering van € 480.000,- ondergebracht.
- 3.6 De partner van Consument is in november 2017 overleden.

4. Klacht en uitspraak Geschillencommissie

- 4.1 Consument heeft geklaagd over de hoogte van de verzekerde som van de ORV die op het leven van de partner van Consument was afgesloten via Adviseur. Volgens Consument had de verzekerde som bij het afsluiten van de ORV in 2006 en daarna bij het oversluiten in 2012 fors hoger moeten zijn. Consument stelt door de te lage verzekerde som schade te hebben geleden. Consument heeft van Adviseur in totaal een bedrag van € 343.750,- aan schadevergoeding gevorderd.
- 4.2 De Geschillencommissie heeft de vordering tot schadevergoeding afgewezen en heeft daartoe voor zover in het beroep nog van belang kort samengevat het volgende overwogen.

(i) Consument heeft gesteld dat het bedrag van € 150.000,- dat bij de ouders van de partner van Consument werd geleend, geen schenking betrof, maar dat duidelijk was dat het ging om een hypothecaire lening waarin de verplichting was opgenomen tot terugbetaling (zie nr. 4.4. van de uitspraak van de Geschillencommissie). Consument heeft geen nader bewijs van haar stelling geleverd. De stelling verhoudt zich niet tot de maximum financieringsruimte die Consument en haar partner hadden en ook niet met het uitgangspunt bij de aanvraag dat Consument en haar partner op zoek waren naar lage maandlasten. Daarom is niet komen vast te staan dat Adviseur in 2006 een te lage ORV heeft geadviseerd (zie nr. 4.5 van de uitspraak van de Geschillencommissie).

(ii) De Geschillencommissie heeft geconcludeerd dat Adviseur in 2012 bij het oversluiten van de ORV tegen een lagere premie geen nazorgplicht had om te beoordelen of de verzekerde som van de ORV nog voldeed, omdat (i) niet is gebleken dat Consument en haar partner een nazorgabonnement hadden afgesloten, en (ii) deze nazorgplicht geen deel uitmaakt van de wettelijke nazorg als bedoeld in art. 4:20 Wet op het financieel toezicht (hierna: “Wft”) (zie nr. 4.6 van de uitspraak van de Geschillencommissie). De Geschillencommissie heeft ook overwogen dat allerminst zeker is dat de dekking zou zijn verhoogd als Consument en haar partner zouden zijn geweest op de risico’s van onvoldoende dekking. Consument en haar partner hebben immers (in 2013) van Adviseur een uitnodiging ontvangen om over de stand van zaken ten aanzien van hun hypotheek te komen praten met Adviseur, maar zij hebben die mogelijkheid aan zich voorbij laten gaan (zie nr. 4.7 van de uitspraak van de Geschillencommissie).

5. Beoordeling van het beroep

5.1 Consument is het niet eens met de uitspraak van de Geschillencommissie en richt daartegen twee grieven. Adviseur heeft gemotiveerd verweer gevoerd.

Is er in 2006 een te lage ORV geadviseerd?

5.2 De eerste grief van Consument gaat over de vraag of Adviseur in 2006 een te lage ORV heeft geadviseerd. De Geschillencommissie heeft geconcludeerd dat niet is komen vast te staan dat Adviseur destijds een te lage ORV heeft geadviseerd (zie nr. 4.5 van de uitspraak van de Geschillencommissie). Volgens Consument heeft Adviseur in 2006 juist wél een te lage ORV geadviseerd. De Geschillencommissie neemt in dit verband volgens Consument ten onrechte aan dat het bedrag van € 150.000,- onderhands werd geleend, en dat de rente over het geld als schenking zou gelden.

5.3 Consument voert kort samengevat het volgende aan.

(i) Er was sprake van een hypothecaire geldlening waarvan het bedrag van de rente niet werd teruggeschonken. De geldlening werd bij overlijden van de partner van Consument onmiddellijk opeisbaar en moest in ieder geval uiterlijk op 1 september 2016 volledig worden afgelost. Hierbij verwijst Consument naar (a) een door haar overgelegde akte “particuliere hypotheek” van 1 september 2006, en (b) door haar overgelegde rekeningafschriften waaruit blijkt dat de maandelijkse rente over de lening (€ 587,50) werd overgemaakt naar de bankrekening van de vader van de partner van Consument. Volgens Consument hoort de akte genoemd onder (a) in het bezit te zijn van een redelijk bekwaam en redelijk handelend hypotheekadviseur. Volgens Consument heeft Adviseur geen bewijsstuk overgelegd voor de gestelde schenkingen, terwijl Adviseur ook geen schenkingsovereenkomst heeft overgelegd. Het bestaan van schenkingen en/of een schenkingsovereenkomst blijkt enkel uit correspondentie tussen Adviseur en Nationale-Nederlanden.

(ii) Consument en haar partner hadden destijds tegenover Adviseur aangegeven een maximale maandlast te wensen van tussen de € 800,- en € 1.100,-. De netto maandlasten bedroegen € 823,-. Hierdoor was er nog een aanzienlijke financiële ruimte van € 277,- per maand. Een extra dekking bij overlijden met een maandpremie van bijvoorbeeld € 50,- tot zelfs € 100,- per maand had dus ruim binnen de maximale maandlast gepast. Adviseur had daarom een hogere overlijdensrisicodekking moeten adviseren.

5.4 De Commissie van Beroep overweegt als volgt.

5.4.1 De Commissie van Beroep is met de Geschillencommissie van oordeel dat niet is komen vast te staan dat Adviseur destijds een te lage ORV heeft geadviseerd.

5.4.2 Consument heeft naar het oordeel van de Commissie van Beroep niet aannemelijk gemaakt dat Consument Adviseur en Nationale-Nederlanden heeft geïnformeerd over de akte “particuliere hypotheek” van 1 september 2006. De Commissie van Beroep gaat er daarom van uit dat Adviseur er niet mee bekend was dat de lening een looptijd had van tien jaar en direct opeisbaar zou zijn bij overlijden van de partner van Consument. Adviseur kon daarmee dus geen rekening houden bij zijn advisering. Omdat Adviseur niet bekend was met de akte, kan ook niet gesteld worden dat de akte in zijn bezit moest zijn om als redelijk bekwaam en redelijk handelend adviseur te kunnen worden aangemerkt.

5.4.3 De Commissie van Beroep volgt Adviseur in zijn stelling dat Consument en haar partner in 2006 aan Adviseur hebben laten weten dat zij een bedrag van € 150.000,- onderhands zouden lenen van de ouders van de partner van Consument en dat de rente over dit bedrag zou worden teruggeschonken. De stelling vindt steun in het inventarisatieformulier van 8 mei 2006 en bovendien in de offerteaanvraag die Adviseur op 12 juni 2006 namens Consument en haar partner deed voor een hypothecaire geldlening van € 330.000,- bij Nationale-Nederlanden (zie nr. 3.2 onder (i) en (ii), hierboven). Niet gebleken is dat Adviseur aanleiding had om aan de juistheid van de informatie van Consument en haar partner te twijfelen, en hij mocht dan ook als redelijk bekwaam en redelijk handelend hypotheekadviseur van de juistheid daarvan uitgaan.

5.4.4 Uit het enkele bestaan van de akte “particuliere hypotheek” kan niet worden afgeleid dat Consument en haar partner aan Adviseur iets anders hebben laten weten dan dat zij een bedrag van € 150.000,- onderhands zouden lenen van de ouders van de partner van Consument en dat de rente over dit bedrag zou worden teruggeschonken (zie nr. 5.4.3, hierboven). De akte is ook pas later opgemaakt, te weten op 1 september 2006. Ook uit de maandelijkse rentebetalingen kan niet worden afgeleid dat Consument en haar partner iets anders aan Adviseur hebben laten weten. De rentebetalingen laten bovendien de mogelijkheid onverlet dat de rente op enig moment weer is of zou worden teruggeschonken. Dat er geen schenkingsovereenkomst is overgelegd, is evenmin doorslaggevend, want een toezegging om te schenken hoeft niet schriftelijk te worden vastgelegd. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep is het aannemelijk dat er is gesproken over het terugschonken van de rente. Adviseur had anders de gekozen constructie niet mogen adviseren, omdat hun maximale leencapaciteit dan zou worden

overschreden. Bovendien wilden Consument en haar partner maximaal een bedrag van € 1.100,- aan netto maandlasten. Dat bedrag zou dan worden overschreden, zeker als daarbij ook een ORV met een hogere overlijdensdekking (en dus ook een hogere premie) zou zijn afgesloten.

5.4.5 De Commissie van Beroep volgt Adviseur in zijn stelling dat bij het bepalen van de omvang van de dekking van de ORV een goede balans moest worden gevonden tussen enerzijds de wens van Consument en haar partner om de maandlasten laag te houden, en anderzijds hun wens dat de overblijvende partner in het huis zou kunnen blijven wonen. Die goede balans werd voor wat betreft het overlijdensrisico van de partner van Consument gevonden met een verzekerd bedrag van € 150.000,-, waarbij Adviseur op basis van de informatie van Consument en haar partner ervan was uitgegaan dat aan de lening van € 150.000,- per saldo geen maandelijkse lasten waren verbonden (zie nr. 5.4.2 t/m 5.4.4, hierboven). De lasten die waren verbonden aan een restantlening van (€ 330.000,- minus € 150.000,- uit hoofde van een uitkering onder de ORV =) € 180.000,- zou Consument bij overlijden van haar partner kunnen dragen. Op deze schuld zou aan het einde van de looptijd ook de waarde van de beleggingsrekening en de spaarrekening nog in mindering worden gebracht (zie nr. 3.2 (iii), hierboven). Het verzekerde bedrag van de ORV was naar het oordeel van de Commissie van Beroep dan ook passend. Adviseur heeft in 2006 dus geen te lage dekking onder de ORV geadviseerd.

5.4.6 Uit het voorgaande volgt dat de eerste grief faalt.

Bestond er in 2012 een nazorgplicht om te beoordelen of de verzekerde som van de ORV nog voldeed?

5.5 De tweede grief gaat over de vraag of Adviseur in 2012 bij het oversluiten van de ORV tegen een lagere premie een nazorgplicht had, die meebracht dat hij moest beoordelen of de verzekerde som van de ORV nog voldeed. De Geschillencommissie heeft geconcludeerd dat Adviseur een zodanige verplichting niet had, omdat (i) deze verplichting geen deel uitmaakt van de wettelijke nazorg als bedoeld in art. 4:20 Wft, en (ii) niet is gebleken dat Consument en haar partner een nazorgabonnement hadden afgesloten (zie nr. 4.6 van de uitspraak van de Geschillencommissie). Volgens Consument had Adviseur die nazorgplicht destijds juist wél.

5.6 Consument voert in dit verband kort samengevat het volgende aan.

(i) Consument en haar partner hadden juist wél een nazorgabonnement afgesloten. Volgens Consument blijkt dit uit provisie's die Adviseur heeft ontvangen.

(ii) Bij het oversluiten van de ORV tegen een lagere premie in 2012 had Adviseur hoe dan ook een nazorgplicht om te beoordelen of de verzekerde som van de ORV nog voldeed. Die beoordeling heeft niet plaatsgevonden. In elk geval mocht van Adviseur worden verwacht dat hij na vijf jaar een controle zou uitvoeren op belangrijke life events zoals gezinsvorming, minder gaan werken en de onzekere inkomensontwikkeling van Consument (waarbij gewezen wordt op het UWV- en WAO-inkomen van Consument in 2003 tot en met 2006). Adviseur heeft die controle niet uitgevoerd.

(iii) Als in 2012 enkel sprake was van bemiddeling bij het oversluiten van een ORV tegen een lagere premie (zoals Adviseur stelt), dan had Adviseur Consument en haar partner moeten wijzen op de risico's hiervan. Dit is niet gebeurd.

(iv) Consument heeft bezwaar tegen de overweging van de Geschillencommissie dat Consument en haar partner (in 2013) van Adviseur een uitnodiging hebben ontvangen om over de stand van zaken ten aanzien van hun hypotheek te komen praten met Adviseur, maar die mogelijkheid aan zich voorbij hebben laten gaan (zie nr. 4.7 van de uitspraak van de Geschillencommissie). Volgens Consument is deze stelling “erg kort door de bocht”.

5.7 De Commissie van Beroep overweegt als volgt.

5.7.1 De Commissie van Beroep is met de Geschillencommissie van oordeel dat Adviseur in 2012 geen nazorgplicht had om te beoordelen of de verzekerde som van de ORV nog voldeed.

5.7.2 De nazorgplicht van Adviseur gaat niet zo ver dat hij ten tijde van het oversluiten van de ORV in 2012, althans vijf jaar na het afsluiten van de ORV, op eigen initiatief had moeten controleren of de dekking van de ORV nog passend was. Een dergelijke nazorgplicht volgt noch uit de toepasselijke wet- en regelgeving, noch uit de relevante omstandigheden van het geval. De Commissie van Beroep wijst erop dat Adviseur al geen nazorgplicht had om Consument en haar partner te informeren over de premiedalingen van ORV's (zie CvB 2020-020 d.d. 28 mei 2020 en CvB 2020-026 d.d. 12 juni 2020). Adviseur ging hiermee dus al verder dan de nazorgplicht meebracht.

5.7.3 Consument en Adviseur hadden een nazorgplicht als bedoeld in nr. 5.7.2, hierboven, overeen kunnen komen. Volgens Consument en haar partner is dat ook gebeurd, omdat zij (anders dan de Geschillencommissie heeft overwogen) wél een nazorgabonnement hadden afgesloten. Dit zou blijken uit provisies die Adviseur hiervoor zou hebben ontvangen. Adviseur heeft dit gemotiveerd betwist. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep heeft Consument onvoldoende concreet onderbouwd dat de provisies die Adviseur ontving, (mede) zagen op een nazorgabonnement als door Consument bedoeld. Consument wijst nog op de richtlijnen van de Organisatie van Financiële Dienstverleners (OvFD) die gaan over “passendheid hoogte dekking”. Consument miskent echter dat die richtlijnen betrekking hebben op de situatie dat partijen hierover afspraken hebben gemaakt.

5.7.4 Als ten tijde van het oversluiten van de ORV enkel sprake was van bemiddelen (zoals Adviseur stelt), dan volgt daaruit nog niet dat Adviseur had moeten wijzen op de risico's van bemiddeling zonder advies (zoals Consument stelt).

5.7.5 Of Consument en haar partner in 2012 wel zouden zijn ingegaan op een uitnodiging van Adviseur kan naar het oordeel van de Commissie van Beroep in het midden blijven. Adviseur had immers geen nazorgplicht om op eigen initiatief te controleren of de dekking van de ORV nog passend was (zie 5.7.2 en 5.7.3, hierboven).

5.7.6 Uit het voorgaande volgt dat ook de tweede grief faalt.

5.8 De conclusie is dus dat de klachten falen en de beslissing van de Geschillencommissie wordt bevestigd.

6. Beslissing

De Commissie van Beroep bevestigt de bestreden beslissing.